

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Положення про ліцей»

I. Визначення проблеми

Відповідно до пункту 1 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, МОН є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти. Згідно з підпунктом 5 пункту 4 зазначеного Положення МОН, зокрема, здійснює нормативно-правове регулювання у сфері освіти.

Статтями 32, 35 Закону України «Про повну загальну середню освіту» передбачено, що ліцей забезпечує здобуття профільної середньої освіти. Відповідно до частини третьої статті 12, частини четвертої статті 22 Закону України «Про освіту» початкова, базова середня і профільна середня освіта можуть здобуватися в окремих закладах освіти або у структурних підрозділах однієї юридичної особи (закладу освіти). Заклад освіти може здійснювати освітню діяльність одночасно на різних рівнях освіти та за різними видами освіти, утворювати для цього структурні підрозділи. Крім цього, згідно з частиною п'ятою статті 9 Закону України «Про дошкільну освіту» діти можуть здобувати дошкільну освіту у структурних підрозділах юридичних осіб приватного і публічного права, у тому числі закладів освіти.

Наразі відсутній нормативно-правовий акт, який би деталізував норми Закону України «Про повну загальну середню освіту», запроваджував єдині підходи до питань організації діяльності ліцеїв як закладів загальної середньої освіти (далі – заклад освіти), зокрема їх завдання, територію обслуговування, особливості зарахування дітей до ліцеїв різної форми власності, форми здобуття освіти у ліцеях, особливості організації освітнього процесу тощо.

Водночас відповідно до абзацу сьомого частини першої статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту» ліцеї можуть бути утворені та здійснювати освітню діяльність за умови дотримання вимог цього Закону, ліцензійних умов та положення про ліцей, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Також слід брати до уваги, що діяльність ліцеїв, утворених до набрання чинності Закону України «Про повну загальну середню освіту», не відповідає нормам цього Закону.

У зв'язку із цим є необхідність у затвердженні постановою Кабінету Міністрів України Положення про ліцей, що сприятиме виробленню єдиних підходів до питань організації їх діяльності.

Передбачається, що дія проекту регуляторного акта поширюватиметься на заклади освіти, які забезпечують здобуття на різних рівнях освіти та за різними видами освіти, незалежно від їх підпорядкування, типів і форм власності, створюючи для цього відповідні структурні підрозділи. Згідно зі Зведеним звітом денних закладів загальної середньої освіти на початок 2020/2021 навчального року (зведений по закладах всіх міністерств і відомств

та приватних закладів), підготовленим Державною науковою установою «Інститут освітньої аналітики» в Україні функціонують: заклади освіти II-III ступеня – 49, ліцеї – 1070 (разом 1119 закладів освіти).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів і чинних регуляторних актів.

II. Цілі державного регулювання

Метою державного регулювання є визначення основних засад діяльності ліцеїв.

Вказану мету планується досягти шляхом затвердження постановою Кабінету Міністрів України Положення про ліцей.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Збереження чинного стану, за якого відсутній нормативно-правовий акт, який визначає основні засади діяльності ліцеїв.
Альтернатива 2	Затвердити постановою Кабінету Міністрів України Положення про ліцей.

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні. Збереження чинного стану не є можливим, оскільки норми Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо утворення та діяльності ліцеїв потребують деталізації. Водночас діяльність ліцеїв, утворених до набрання чинності цього Закону, не відповідає його вимогам.	Додаткові витрати відсутні.

	Подальше невирішення зазначених питань унеможливило організацію освітньої діяльності ліцеями відповідно до норм Закону України «Про повну загальну середню освіту».	
Альтернатива 2	Прийняття постанови Кабінету Міністрів України дозволить запровадити єдині підходи до питань організації освітньої діяльності ліцеїв, врегулювати особливості функціонування ліцеїв як закладів, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.	152575,65 грн Витрати включаються до заробітної плати працівників, які здійснюють відповідну діяльність на виконання посадових обов'язків.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Додаткові витрати відсутні.
Альтернатива 2	Вироблення єдиних підходів до питань організації діяльності ліцеїв та провадження освітнього процесу забезпечить підвищення якості управлінських процесів і відповідно сприятиме підвищенню якості освіти.	Додаткові витрати відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Проектом регуляторного акта передбачено затвердження Положення про ліцей.

За узагальненням інформації зі Зведеного звіту денних закладів загальної середньої освіти на початок 2020/2021 навчального року в Україні функціонують 1119 закладів освіти, що забезпечують здобуття профільної, а також базової та профільної освіти, на які поширюватиметься дія проекту регуляторного акта.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	0	1119	0	1119
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0 %	0 %	100 %	0 %	100

Питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 % (відсотків).

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні. Збереження чинного регулювання та залишення наявної на сьогодні ситуації без змін.	Додаткові витрати відсутні.
Альтернатива 2	Урегульовано основні засади діяльності ліцеїв. Керівники та засновники закладів загальної середньої освіти можуть створювати ліцеї та забезпечувати їх діяльність відповідно до затвердженого Положення про ліцей.	130273,98 грн Витрати включаються до заробітної плати працівників, які здійснюють відповідну діяльність на виконання посадових обов'язків.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Додаткові витрати відсутні.
Альтернатива 2	282849,63 грн Витрати включаються до заробітної плати працівників, які здійснюють відповідну діяльність на виконання посадових обов'язків.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснити вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Мінімальний бал, який показує неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом.
Альтернатива 2	4	Максимальний бал. Зазначений спосіб повною мірою забезпечить можливість створення та функціонування ліцеїв як закладів освіти, які забезпечують здобуття повної зональної середньої освіти. Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним, оскільки прийняття запропонованого проекту дозволить ліцеям надавати освітні послуги на рівні профільної (базової та профільної) освіти.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	У разі залишення ситуації без змін вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.	Додаткові витрати відсутні.	Залишення ситуації, яка існує на сьогодні, не вирішує проблему та не забезпечує можливість ліцеям діяти відповідно до норм Закону України «Про повну загальну середню освіту».
Альтернатива 2	Прийняття акта забезпечить можливість керівників і засновників закладів ліцеїв створити ліцеї та забезпечити їх діяльність відповідно до Закону України	282849,63 грн Витрати включаються до заробітної плати працівників, які здійснюють	Повністю вирішує проблему. Прийняття акта забезпечить можливість здійснення ліцеями освітньої діяльності.

	«Про повну загальну середню освіту», а також можливість здобувачів освіти отримати освітні послуги на рівні профільної (базової та профільної) освіти.	відповідну діяльність на виконання посадових обов'язків.	
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Залишення наявної на сьогодні ситуації без змін не забезпечить досягнення цілей.	Вплив зовнішніх чинників на дію регуляторного акта не передбачається.
Альтернатива 2	Прийняття акта забезпечить у повному обсязі досягнення задекларованих цілей та є єдиним необхідним і достатнім способом вирішення проблеми. Обрання альтернативи 2 зумовлене тим, що прийняття запропонованого акта забезпечить можливість здійснення ліцеями освітньої діяльності та отримання здобувачами освіти освітніх послуг.	Вплив зовнішніх чинників на дію регуляторного акта не передбачається.

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти регуляторний акт, запропонований альтернативою 2.

Негативних наслідків від прийняття регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для вирішення проблем, визначених у розділі першому, та досягнення цілей, визначених у розділі другому цього аналізу регуляторного впливу, проектом акта передбачено механізм розв'язання проблеми шляхом його прийняття.

Проектом акта пропонується затвердженні постановою Кабінету Міністрів України Положення про ліцей.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Враховуючи, що питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 %, здійснюється розрахунок витрат за запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробниками у період з 25 листопада 2020 року по 21 січня 2021 року.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Нарада працівників МОН і керівників департаментів (управлінь) освіти і науки обласних державних адміністрацій	10	Визначено предмет і мету правового регулювання, обговорено проблеми реалізації проекту регуляторного акта.
2	Проект акта обговорено з представниками закладів загальної середньої освіти, органів управління у сфері освіти.	35	За результатами обговорення всі пропозиції та зауваження щодо проекту регуляторного акта було розглянуто, проаналізовано і частково враховано.
3	Проект акта оприлюднено	45	За результатами

	для громадського обговорення на офіційному веб-сайті МОН.		обговорення всі пропозиції та зауваження щодо проекту регуляторного акта було розглянуто, проаналізовано і частково враховано.
4	Нарада працівників МОН під керівництвом заступника Міністра освіти і науки України щодо доопрацювання проекту акта	5	Результати наради враховано під час доопрацювання проекту регуляторного акта.
5	Засідання комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій щодо мережі закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти	15	Результати наради враховано під час доопрацювання проекту регуляторного акта, а також проекту Дорожньої карти впровадження профільної середньої освіти

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро – та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 1119 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 1119 (одиниць) та мікропідприємництва 0 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив, 100 % відсотків.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Передбачається єдиноразове виконання вимог регулювання закладами освіти.

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання				

регулювання				
1.	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) Формула: кількість необхідних одиниць обладнання X вартість одиниці	не передбачені	не передбачені	не передбачені
2.	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування (підготовка проекту статуту/змін до статуту ліцею) Формула: прямі витрати на процедури перевірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади + витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість процедур обліку за рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	177,12 грн	не передбачені	не передбачені
3.	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали): канцтовари Формула: оцінка витрат на експлуатацію обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	50 грн	не передбачені	не передбачені
4.	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) Формула: оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) X кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	не передбачені	не передбачені	не передбачені

5.	Інші процедури (уточнити)	не передбачені	не передбачені	не передбачені
6.	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	50 грн	не передбачені	не передбачені
7.	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1119	не передбачені	не передбачені
8.	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик «разом» X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)	55950 грн	не передбачені	не передбачені
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9.	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання (отримання консультацій в органах управління у сфері освіти) Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм	22,14 грн	не передбачені	не передбачені
10.	Процедури організації виконання вимог регулювання (схвалення освітньої програми ліцею) Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур	44,28 грн	не передбачені	не передбачені
11.	Процедури офіційного звітування Формула: витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних	не передбачені	не передбачені	не передбачені

	форм та визначення органу, що приймає звіти та місця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок)) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість оригінальних звітів X кількість періодів звітності за рік			
12.	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість перевірок за рік	не передбачені	не передбачені	не передбачені
13.	Інші процедури	не передбачені	не передбачені	не передбачені
14.	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	66,42 грн	не передбачені	не передбачені
15.	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1119	не передбачені	не передбачені
16.	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)	74323,98 грн	не передбачені	не передбачені

4. Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємства

Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Передбачається єдиноразові бюджетні витрати на адміністрування регулювання закладів освіти як суб'єктів малого підприємництва.

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємств)	Планові витрати часу на процедури	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання (державна реєстрація створення ліцею як юридичної особи / державна реєстрація змін до відомостей ліцей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань)	2 год.	45,45 грн	1	1119	101717,1 грн
надання усних консультацій та письмових роз'яснень суб'єктам господарювання	—	—	—	—	—
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері	—	—	—	—	—

регулювання, у тому числі:					
камеральні	–	–	–	–	–
виїзні	–	–	–	–	–
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	–	–	–	–	–
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	–	–	–	–	–
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	–	–	–	–	–
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	–	–	–	–	–
7. Інші адміністративні процедури (затвердження статуту / зміни до статуту ліцею)	1 год.	45,45 грн	1	1119	50858,55 грн
Разом за рік	3 год.	45,45 грн	1	1119	152575,65 грн
Сумарно за п'ять років	–	–	–	–	–

* *Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.*

Вартість часу співробітника органу влади, педагогічного працівника (заробітна плата) розраховувалася з урахуванням посадового окладу.

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Запропоноване регулювання планується без розроблення компенсаторів (корегуючих (пом'якшувальних) заходів) для малого підприємництва.

№ п/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	55950 грн	–
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	74323,98 грн	–
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	130273,98 грн	–
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	152575,65 грн	–
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	282849,63 грн	–

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання.

Проект регуляторного акта набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта будуть встановлюватися після набрання чинності актом.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:
кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта – 1119 (сумарна кількість всіх закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної, а також базової та профільної освіти);

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання на виконання вимог акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий.

Кількісними показниками результативності акта є:

кількість ліцеїв;

кількість учнів, які здобувають освіту в ліцеях.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде проводитися за допомогою заходів, спрямованих на оцінку стану впровадження регуляторного акта, шляхом аналізу статистичної інформації.

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися за підсумками 2021 року.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься через два роки після його набрання чинності.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись один раз на три роки після проведення заходів повторного відстеження регуляторного акта.

До проведення відстеження результативності дії регуляторного акта залучатиметься Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики».

Міністр освіти і науки України

Сергій ШКАРЛЕТ